

Briuselis, 2019 m. lapkričio 6 d.
(OR. en)

13595/1/19
REV 1

JEUN 118
EDUC 435
SPORT 89
EMPL 547
SOC 719
DIGIT 160
SUSTDEV 152

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadų dėl jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo projektas – Priėmimas

Delegacijoms pridedamas pirmiau minėtų Tarybos išvadų projekto tekstas, dėl kurio 2019 m. spalio 29 d. posėdyje susitarė Jaunimo darbo grupė.

Todėl Nuolatinių atstovų komiteto atitinkamai prašoma patvirtinti Jaunimo darbo grupės pasiektą susitarimą dėl pridedamo teksto ir perduoti jį Tarybai (2019 m. lapkričio 21–22 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdis), kad ji jį priimtų ir vėliau jis būtų paskelbtas ES oficialiajame leidinyje.

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadų projektas

Jaunimo darbuotojų švietimas ir mokymas

TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI:

PRIPAŽINDAMI, KAD:

1. Tarybos rezoliucijoje dėl 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategijos valstybių narių ir Europos Komisijos prašoma, *inter alia*, remti kokybiško darbo su jaunimu plėtojimą vietos, regioniniu, nacionaliniu ir Europos lygmenimis, įskaitant jaunimo darbuotojų mokymą.
2. Darbo su jaunimu įvairovė ir ypatumai valstybėse narėse atspindi atitinkamą valstybių narių istoriją, socialines ir ekonomines sąlygas bei kultūrinį kontekstą, taip pat jų nacionalinius, regioninius ir vietos prioritetus.
3. Nepaisant skirtumų, yra bendrumų, susijusių su jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo poreikiais, pagrįstų ilgalaikiu bendradarbiavimu Europos jaunimo reikalų srityje, bendromis vertybėmis ir dideliu tyrimų, deklaracijų, programų, išvadų ir rekomendacijų dėl darbo su jaunimu¹ skaičiumi. Prie šių bendrų aspektų naudingai prisidedama ir vykdant veiklą, kuria siekiama, *inter alia*, nustatyti Europos profesinių standartų klasifikaciją, identifikuoti jaunimo darbuotojų švietimo ir profesines kryptis, gerinti darbo su jaunimu paslaugų teikimo kokybę, teikti informaciją apie darbą su jaunimu ir remti profesinį jaunimo darbuotojų tobulėjimą įgyvendinant ES programas ir Europos Tarybos darbo su jaunimu portfelio veiksmus.

¹ Žr. priede pateiktus šaltinius.

4. Jaunimo darbuotojų švietimas ir mokymas turėtų būti pritaikytas prie konkrečių poreikių ir sąlygų atskirose valstybėse narėse. Atitinkamai jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo srityje reikia laikytis lankstaus, į naudotojus orientuoto, daugiapakopio ir tarpsektorinio požiūrio.
5. Jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą gali vykdyti, *inter alia*, jaunimo organizacijos, darbo su jaunimu organizacijos, savivaldybinės ar regioninės darbo su jaunimu ir kitos pilietinės visuomenės organizacijos, taip pat švietimo ir mokymo įstaigos, rengiančios studijas, susijusias su darbu su jaunimu.
6. Kadangi jaunimo darbuotojų švietimas ir mokymas turi būti pritaikytas prie nacionalinių sąlygų, atitinkamus modelius ir praktiką nebūtinai įmanoma tiesiogiai perkelti į kitas valstybes nares.
7. Iš naujausių tyrimų ir apklausų² matyti, kad Europoje trūksta kokybiškų švietimo programų darbo su jaunimu srityje bei jaunimo darbuotojų mokymo paslaugų. Be to, trūksta informacijos ir duomenų apie švietimo ir mokymo poreikius ir apie esamą paslaugų teikimą įvairiose valstybėse narėse.
8. Aukštos kokybės, lankstus ir į praktinį darbą orientuotas švietimas ir mokymas jaunimo darbuotojams, grindžiamas reguliariais moksliniais tyrimais, yra itin svarbi darbo su jaunimu kokybės ir pripažinimo skatinimo išankstinė sąlyga ir veiksnys.

PABRĖŽDAMI, kad:

9. Reikia plėtoti ir teikti kokybiškas jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo paslaugas, atsižvelgiant į darbo su jaunimu įvairovę Europoje.

² Žr. priede pateikto šaltinių sąrašo 4 punktą.

10. Reikia giliau ištyrinėti tiek už atlygį, tiek savanoriškai dirbančių jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo kryptis. Trūksta žinių apie tai, kaip formalusis švietimas ir neformalusis mokymas siejasi su realia darbo su jaunimu praktika ir kaip realiam darbui parengia jaunimo darbuotojus. Be to, reikia identifikuoti jaunimo darbuotojų profesines kryptis ir suteikti daugiau įžvalgų apie jaunimo organizacijų, darbo su jaunimu organizacijų ir savivaldybių ar regionų lygmens darbo su jaunimu valdymą, kad būtų galima paremti švietimą ir mokymą darbo vietoje. Taip pat reikia papildomos informacijos apie tai, kaip jaunimo darbuotojų asociacijas ir tinklus galima įgalinti ir sustiprinti, kad jie mokytųsi vieni iš kitų, konsultuotųsi tarpusavyje ir remtų vieni kitus.
11. Esminis vaidmuo tenka moksliniams tyrimams, praktika bei principu „iš apačios į viršų“ grindžiamoms perspektyvoms ir požiūriams į jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą.
12. Tarpusavio mokymasis, tarpusavio konsultuojamasis ugdymas, mentorystė, prižiūrima praktika ir reflektvyvi praktika yra svarbūs ir turi potencialo jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo srityje.
13. Turi būti pripažįstamos įvairios kompetencijos, kurių jaunimo darbuotojams reikia dirbant su jaunais žmonėmis besikeičiančiomis jų gyvenimo aplinkybėmis³.
14. Pradinis ir tęstinis jaunimo darbuotojų švietimas ir mokymas yra svarbus siekiant nagrinėti ir tinkamai išspręsti kylančius, jaunimui aktualius klausimus, tokius kaip skaitmeninimas, migracija, klimato kaita, kintanti darbo rinka, grėsmė demokratijai ir žmogaus teisėms ir didėjantis neužtikrintumas.
15. Jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą galima traktuoti kaip priemonę Europos jaunimo politikos tikslams ir darbo su jaunimu strategijoms, visų pirma 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategijai, įgyvendinti.
16. Svarbu parūpinti ar sustiprinti (atitinkamai) jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo rengimui skirtas tvarias struktūras ir išteklius Europoje.

³ Tomi Kiilakoski ir Marko Kovacic, Jaunimo darbo (švietimas) nuolatinė kaita: dabartiniai iššūkiai permainingoje Europoje. Ataskaita apie ES jaunimo konferenciją, 2019 m. liepos 1–3 d., Helsinkis.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR EUROPOS KOMISIJOS ATITINKAMOSE JŲ KOMPETENCIJOS SRITYSE IR ATITINKAMAI LYGMENIMIS, DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

17. Remiantis turimų elementų aprašu, vykdyti tolesnius mokslinius tyrimus apie dabartines jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo sistemas Europoje siekiant pagilinti žinias apie Europos lygmeniu parengtų politikos kryptių, metodų ir priemonių poveikį jaunimo darbuotojų švietimui ir mokymui valstybėse narėse. Kai tik įmanoma, informacija turėtų būti renkama pasitelkiant esamas priemones, tokias kaip Europos žinių centras jaunimo politikos srityje ir jaunimo vikis.
18. Plėtoti bendrą valstybių narių supratimą apie jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo kokybę ir jų tikslus, skatinant plėtoti lanksčius, praktika grindžiamus ir daugiapakopius požiūrius jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo srityje; tokius požiūrius turėtų būti galima pritaikyti siekiant patenkinti nacionalinius, regioninius ir vietos poreikius bei lūkesčius kiekvienoje valstybėje narėje.
19. Sukurti kompetencijomis grindžiamą sistemą, skirtą formaliajam ir neformaliajam jaunimo darbuotojų švietimui ir mokymui, kuria būtų atsižvelgiama į samdomųjų / už atlygį dirbančių jaunimo darbuotojų, asmenų, siekiančių tapti jaunimo darbuotojais, ir savanoriškai dirbančių jaunimo darbuotojų bei jaunimo lyderių mokymo poreikių skirtumus, kuri remtųsi tarpusavio mokymusi ir kurioje būtų naudojami skaitmeninio mokymosi ir kiti novatoriški metodai. Tokia sistema nenumatoma jokių oficialių reikalavimų nacionalinėms švietimo programoms ir visapusiškai atsižvelgiama į nacionalines kompetencijas.
20. Raginti valstybes nares rengti, kai tikslinga, konkrečioms šalims skirtus darbui su jaunimu reikalingų kompetencijų bei jų pagrindinių elementų aprašus ir atitinkamai įvertinti, atnaujinti ir toliau plėtoti jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo programas, kurias vykdo vietos, regionų ar nacionalinio lygmens švietimo ar mokymo įstaigos ar mokymo darbo su jaunimu srityje paslaugas teikiančios organizacijos, tiek pradinio, tiek tęstinio mokymo atžvilgiu.

21. Raginti valstybes nares, Europos Komisiją ir atitinkamas nacionalines institucijas bei suinteresuotuosius subjektus darbo su jaunimu srityje bendradarbiauti su Europos Taryba, jaunimo organizacijomis ir kitomis atitinkamomis organizacijomis ir tinklais toliau plėtojant jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą Europos lygmeniu.
22. Skatinti dvišalį ir daugiašalį bendradarbiavimą ir sudaryti jam palankesnes sąlygas, visų pirma tarpdalykiniu lygmeniu, tarp valstybių narių viešojo administravimo subjektų, universitetų, švietimo įstaigų, įskaitant profesinio rengimo įstaigas ir organizacijas, turinčias pripažintas jaunimo darbuotojų švietimo bei mokymo programas ar siekiančias tokias programas parengti.
23. Skatinti nuolatinį viešųjų subjektų, teikiančių darbo su jaunimu paslaugas, ir pilietinės visuomenės organizacijų, užsiimančių jaunimo darbuotojų švietimo ir mokymo veikla, bendradarbiavimą, kad visoje Europoje būtų keičiamasi patirtimi ir įkvepiančiais pavyzdžiais. Tuo tikslu, kai tinkama, turėtų būti pasinaudota galimybėmis, kurias teikia atitinkamos ES programos, tokios kaip „Erasmus+“.
24. Stiprinti jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą, mokslinius tyrimus darbo su jaunimu srityje ir darbo su jaunimu neformaliojo mokymosi pripažinimą sudarant sąlygas keistis patirtimi, bendradarbiauti ir užsiimti tinklaveika veiksmingai naudojantis ES programų ir fondų, tokių kaip „Erasmus+“, Europos solidarumo korpusas, Europos struktūriniai ir investicijų fondai, programa „Horizontas 2020“ ir „Kūrybiška Europa“, teikiamomis galimybėmis.

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

25. Ne vėliau kaip iki 2021 m. pabaigos įvertinti galimybes toliau plėtoti jaunimo darbuotojų švietimą ir mokymą, įskaitant Tarybos rekomendacijos šia tema parengimą.
26. Neformaliojo mokymosi ir mokymo priemonėmis gerinti skaitmeninius įgūdžius, atsižvelgiant į dabartinio Skaitmeninio švietimo veiksmų plano atnaujinimo procesą, siekiant, kad jį būtų imta taikyti ir darbo su jaunimu srityje.

1. Šaltiniai

Priimdama šias išvadas, Taryba visų pirma primena šiuos šaltinius:

1. Tarybos išvados dėl jaunimo galimybių pažinti kultūrą (2010/C 326/02);
2. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl darbo su jaunimu (2010/C 327/01);
3. Tarybos išvados dėl jaunimo dalyvavimo ir judumo rytinės dimensijos (2011/C 372/03);
4. Darbas su jaunimu. Darbo su jaunimu vertė Europos Sąjungoje, Europos Komisija, 2014 m.;
5. Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu stiprinimo siekiant užtikrinti visuomenės glaudumą (2015/C 170/02);
6. Tarybos rezoliucija dėl jaunimo politinio dalyvavimo Europos demokratiname gyvenime skatinimo (2015/C 417/02);
7. 2-jo Europos suvažiavimo darbo su jaunimu klausimais deklaracija, 2015 m. balandžio 27–30 d.;
8. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl jaunimo sektoriaus vaidmens taikant integruotą ir įvairius sektorius apimančią požiūrį jaunimo smurtinio radikalėjimo prevencijos ir kovos su juo srityje (2016/C 213/01);
9. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl naujų darbo su jaunimu metodų propagavimo siekiant atskleisti ir vystyti jaunimo potencialą (2016/C 467/03);
10. Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu vaidmens padedant jaunuoliams ugdyti esminius gyvenimo įgūdžius, kurie palengvina jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą (2017/C 189/06);
11. Tarybos išvados dėl pažangaus darbo su jaunimu (2017/C 418/02);

12. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacija CM/Rec(2017)4 valstybėms narėms dėl darbo su jaunimu;
13. Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (2018/C 456/01);
14. Komisijos komunikatas dėl skaitmeninio švietimo veiksmų plano, COM(2018) 22 final;
15. Europos Komisijos ir Europos Tarybos partnerystė jaunimo reikalų srityje: jaunimo darbuotojų švietimo ir profesinių kryptų identifikavimas, I dalis. Ataskaita.

2. Apibrėžtis

Šiose Tarybos išvadose:

Jaunimo darbuotojas – specialistas, savanoris arba jaunimo lyderis, kuris sudaro palankesnes sąlygas jaunų žmonių mokymuisi, asmeninei bei socialinei raidai ir juos motyvuoja bei padeda jiems tapti savarankiškais, aktyviais ir atsakingais asmenimis ir piliečiais. Darbe su jaunimu remiamasi savanoriško ir aktyvaus jaunų žmonių dalyvavimo principais.